

OKRUHY OTÁZOK NA ŠTÁTNE SKÚŠKY V AKADEMICKOM ROKU 2021/2022 bakalárske štúdium – Verejná správa

Ekonomía a manažment – 1. blok

(Ekonomická teória, Financie a mena, Manažment, Marketing, Národohospodárska politika)

1. Predmet ekonómie a jej metodológia. Tri základné otázky v ekonomike – čo vyrábať, ako vyrábať a pre koho vyrábať. Základné ekonomické zákony a ich charakter.
2. Trhový mechanizmus a jeho fungovanie (proces utvárania dopytu, ponuky a utváranie ceny). Prípady trhovej nerovnováhy a nedostatky a nedokonalosti trhu.
3. Správanie spotrebiteľov na trhu statkov a služieb a utváranie dopytu. Prístupy k rovnováhe spotrebiteľa - kardinálny a ordinalistický. Rovnováha firmy v podmienkach dokonalej a nedokonalej konkurencie.
4. Kolobeh v makroekonómii a meranie výkonnosti ekonomiky – tok produktov a tok dôchodkov. Produkčná, výdavková a dôchodková metóda merania makroekonomických výsledkov. Makroekonomické veličiny – HDP a HNP, CDP a CNP, ND, NEW, HDI.
5. Nezamestnanosť - jej meranie a formy. Dobrovoľná a nedobrovoľná nezamestnanosť. Prirodzená miera nezamestnanosti. Sociálne a ekonomické dôsledky nezamestnanosti.
6. Podstata, formy členenie inflácie z rôznych hľadísk. Meranie a vykazovanie inflácie, inflácia, deflácia a dezinflácia. Cenové indexy a meranie inflácie v Európskej únii.
7. Predmet teórie financií (dynamický a statický aspekt peňazí), členenie, funkcie, objektívna a subjektívna stránka financií. Finančný sústava. Sektorové členenie financií, postavenie a úlohy jednotlivých sektorov.
8. Peňažná zásoba, peňažné agregáty, ich štruktúra. Peňažná rovnováha a nerovnováha. Príčiny nerovnováhy a jej dôsledky pre ekonomiky.
9. Podstata finančného trhu - funkcie a postavenie v ekonomike. Vymedzenie cenných papierov a ich podoba. Nástroje peňažného a kapitálového trhu a ich obsah. Charakteristika inštitúcií finančného trhu a dohľad nad finančným trhom.
10. Banková sústava, jej organizácia a riadenie. Postavenie a úlohy Európskeho systému centrálnych bánk, Európskej centrálnej banky a národných centrálnych bánk. Právne postavenie komerčných bánk, ich funkcie a členenie. Obchody komerčných bánk.
11. Podstata poistenia. Členenie poisťných systémov a ich funkcie. Poistenie v sústave sociálneho zabezpečenia, jeho úlohy a organizácia.
12. Podstata a význam (chápania) pojmu manažment. Manažment ako praktická činnosť a veda. Základné systémy manažmentu vo svete a príčiny ich existencie. Prínosy vedeckých škôl do rozvoja manažmentu.

13. Systémový prístup k manažmentu. Organizácia ako jednota riadiaceho a riadeného systému. Obsah procesu manažmentu ako komplexného systému (ako symbióza čiastkových charakteristík). Význam regulačných systémov v riadiacich procesoch.
14. Úloha rozhodovania v manažmente. Druhy rozhodovacích procesov a ich dôsledky. Časový priebeh rozhodovania. Metódy rozhodovania a ich použitie.
15. Charakteristika úlohy a obsahu plánovania ako východiskovej manažérskej funkcie. Druhy plánovania. Fázy strategického manažmentu. Druhy stratégií na úrovni organizácie. Strategické prístupy manažmentu v rozhodovacích procesoch.
16. Organizačná štruktúra podľa druhov útvarov a ich vzťahov. Tradičné a cieľovo-programové organizačné štruktúry. Úloha tímov v riadení.
17. Podstata a obsah vedenia ľudí a úloha motivácie. Štýly vedenia ľudí. Úloha a druhy komunikácie v činnosti manažérov. Teórie motivácie.
18. Postavenie marketingu v podniku. Podstata a prvky marketingovej koncepcie (potreby, želania, dopyt, produkt, transakcia, výmena, trh).
19. Význam marketingového mixu a jeho súčastí (4P) v marketingu. Porovnanie marketingového mixu v marketingu služieb (7P) so základným marketingovým mixom (4P).
20. Analyzovanie nákupného správania na trhu spotrebných produktov. Faktory ovplyvňujúce spotrebiteľské správanie. Proces rozhodovania o nákupe.
21. Význam marketingu v strategickom plánovaní. Marketingová stratégia ako súčasť funkčných stratégií.
22. Ciele a nástroje hospodárskej politiky. Nositelia hospodárskej politiky. Inštitucionálny rámec hospodárskej politiky.
23. Príčiny realizácie hospodárskej politiky a jej úloha v spoločnosti. Ponukovo a dopytovo orientovaná hospodárska politika.
24. Teoretické typy hospodárskej politiky (keynesovský, neokeynesovský a neokonzervatívny). Liberálna a intervencionistická hospodárska politika.
25. Charakteristika (vymedzenie podstaty) a úloha fiškálnej, menovej a vonkajšej hospodárskej politiky, ich ciele a nástroje.

OKRUHY OTÁZOK NA ŠTÁTNE SKÚŠKY
V AKADEMICKOM ROKU 2021/2022
bakalárske štúdium – Verejná správa

Verejná správa – 2. blok

(Teória, riadenie a organizácia VS, Ekonomika verejného sektora, Sociálna politika, Právo)

1. Vznik a vývoj verejnej správy, miesto verejnej správy v modernom štáte.
2. Základné prístupy k skúmaniu verejnej správy, predmet jej skúmania, teoretické východiská.
3. Postavenie štátnej správy v systéme verejnej správy, v čom je zhodná s územnou samosprávou.
4. Postavenie územnej samosprávy v systéme verejnej správy, v čom je rozdielna so štátnou správou.
5. Aktuálna organizačná štruktúra štátnej správy SR; postavenie prezidenta, Národnej rady SR, vlády SR, OÚOŠS a orgány miestnej štátnej správy, ktoré právne normy vymedzujú ich postavenie a pôsobnosti.
6. Obec ako základná jednotka územnej samosprávy, orgány, majetok a financovanie obce. Európsky štandard a funkcie obecnej samosprávy.
7. VÚC ako regionálna jednotka územnej samosprávy, orgány, majetok a financovanie obce. Európsky štandard a funkcie obecnej samosprávy.
8. Príčiny a základné stratégie reforiem verejnej správy. Charakteristika a základné etapy reforiem verejnej správy v SR. Význam, ciele a princípy dekoncentrácie a decentralizácie VS.
9. Riadenie ľudských zdrojov vo verejnej správe. Rozdiely medzi štátnou službou a výkonom prác vo verejnom záujme, vysvetlite obsah a význam etického kódexu, podstatu a prejavy korupcie a lobingu vo verejnej správe.
10. Verejný sektor ako špecifická súčasť trhovej ekonomiky. Riešenie základných ekonomických otázok vo verejnom sektore. Štát ako prvotný predpoklad existencie verejného sektora, úloha štátu v historickom kontexte. Dôvody pre štátne zásahy (makroekonomické, mikroekonomické, mimoekonomické). Argumenty proti zásahom štátu do ekonomiky.
11. Verejné statky a verejné služby. Vymedzenie verejných statkov - kritériá členenia verejných statkov (ekonomické kritérium, inštitucionálne kritérium, spôsob financovania, rozsah vplyvu štátu na produkciu a spotrebu verejných statkov), vlastnosti čistých verejných statkov, zmiešaných statkov, súkromných statkov. Vymedzenie verejných služieb – služby ako ekonomická kategória, vlastnosti služieb, pojmové vymedzenie služieb (podnikovo hospodárske, národohospodárske chápanie služieb), klasifikácia služieb, subjekty produkujúce služby.

12. Efektívnosť verejného sektora – vymedzenie, paretovská efektívnosť, vzájomný vzťah efektívnosti a rovnosti, hľadiská efektívnosti. Faktory efektívnosti - vonkajšie, vnútorné. Meranie efektívnosti. Neefektívnosť verejného sektora.
13. Teória verejnej voľby a teória byrokracie. Teória verejnej voľby – podstata teórie verejnej voľby, volebný mechanizmus, subjekty verejnej voľby. Teória byrokracie – prístupy k vnímaniu byrokracie (Weberov, Parkinsonov), ekonomická analýza byrokracie, byrokracia a korupcia (druhy korupcie, meranie korupcie).
14. Sieťové odvetvia a odvetvia technickej infraštruktúry – energetika, verejná osobná doprava, pošta, poštové služby.
15. Odvetvia sociálnej infraštruktúry – sociálne služby, zdravotníctvo.
16. Odvetvia sociálnej infraštruktúry – veda a technika, kultúra.
17. Školstvo ako odvetvie sociálnej infraštruktúry. Ekonomický prístup ku vzdelávaniu – teória investície do ľudského kapitálu (ľudský kapitál, investície do vzdelávania a ich prínosy). Regionálne školstvo – sústava škôl a školských zariadení, financovanie regionálneho školstva. Vysoké školstvo – sústava vysokých škôl, financovanie vysokých škôl.
18. Soc. politika – jej miesto a ciele, princípy, funkcie, nástroje, princípy a subjekty v sociálnej politike. Štát v sociálnej politike. Vzťah sociálnej a hospodárskej politiky. Základné modely sociálnej politiky.
19. Systém sociálneho zabezpečenia v sociálnej politike. Sociálne poistenie. Štátna sociálna podpora. Sociálna pomoc.
20. Právo a jeho funkcie v spoločnosti.
21. Pravne vzťahy (pojem, prvky a klasifikácia).
22. Subjektívne a objektívne právne skutočnosti.
23. Pravne normy (pojem, štruktúra a druhy).
24. Realizácia a aplikácia práva.
25. Štát a jeho funkcie, prvky a formy.